

28

Svar på skrivelse från
Socialdemokraterna om
vård och rehabilitering
för patienter med
långvariga symptom
efter Covid –19
HSN 2021-0620

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehabilitering-Habilitering-
Försäkringsmedicin... och hjälpmedel
Malin Håkansson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2021-0620

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna om vård och rehabilitering för patienter med långvariga symptom efter Covid –19

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden ställer Socialdemokraterna ett antal frågor om vård och rehabilitering för patienter med långvariga symptom efter Covid-19.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Socialdemokraterna om vård och rehabilitering för patienter med långvariga symptom efter Covid –19

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I skrivelsen lyfts fram att det finns en oro över att verksamheten på den multidisciplinära mottagningen för långvariga symptom efter Covid-19 infektion på Karolinska Solna ska flyttas till Karolinska Huddinge. Vidare lyfts oro för att den satsning på patientgruppen på primärvårdsnivå som Tyresö husläkarmottagning bedrev har avslutats. Socialdemokraterna ser en risk att kunskap och kompetens inom Post Covid-19 går förlorad och att utvecklingen inom området går bakåt, både regionalt och nationellt eftersom Stockholm har utgjort ett nationellt kunskapsnav och bidragit med kunskap till andra regioner. Socialdemokraterna framhåller

möjligheten att för primärvården införa specialistmottagningar eller att ta hjälp av akademiskt primärvårdscentrum för kunskapsspridning gällande långvariga symtom efter Covid-19 infektion.

Med anledning av detta vill Socialdemokraterna fråga:

1. Hur ser hälso- och sjukvårdsförvaltningen på förflyttningen av mottagningen för covid-19 under rådande pandemi och vilken påverkan har förvaltningen haft på förändringen?

Det uppdrag Karolinska Universitetssjukhuset har tagit på sig, efter diskussion med förvaltningen, innebär att de kan ordna en långsiktig lösning för patientgruppen postcovid på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge. Karolinska universitetssjukhuset Huddinge har en omfattande verksamhet, inom infektionsverksamheten som diagnostik, laboratorium och andra professioner relaterade till detta och även långsiktigt ändamålsenliga lokaler. Uppbyggnaden kommer att ske successivt i Karolinska universitetssjukhuset Huddinge för att kunna fortsätta att ta hand om dessa patienter. Ingen verksamhet kommer således att avvecklas med annat än att vården är tryggad för patienterna.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen fokus är att tillse att vårdbehovet tillgodoses för patientgruppen och med de kompetenser som behövs för att utreda och behandla. Vården till patienter med postcovid kommer att engagera flera specialiteter, och också andra akutsjukhus än Karolinska Universitetssjukhuset, för att regionen ska klara vårdbehovet.

Karolinska Universitetssjukhus har fått uppdrag av hälso- och sjukvårdsförvaltningen att bedriva en mottagning för patienter i behov av multidisciplinär bedömning, med placering på Huddinge-siten. Detta för att skapa en långsiktig hållbar lösning. Vård till patienter med postcovid kommer att ske även på andra akutsjukhus i regionen.

Karolinska Universitetssjukhuset kommer starta upp verksamheten på Huddinge-siten under maj månad. Ingen verksamhet inom Karolinska kommer att avvecklas med annat än att vården är tryggad för patienterna.

2. Hur ser arbetet med kunskapsspridning och kompetensutveckling inom primärvården gällande långvariga symptom efter Covid-19 ut?

Akademiskt Primärvårdcentrum (APC) bedriver för närvarande fortbildningsinsatser och erfarenhetsutbyte inom Covid-19 och postcovid för primärvården i Region Stockholm. APC har under 2021 arbetat med flera digitala utbildningar i relation till olika personalkategoriernas behov och upplever en mycket god uppslutning från vårdens medarbetare. De digitala utbildningarna har genomförts vid flera tillfällen för psykologer, läkare, kuratorer, arbetsterapeuter, dietister, fysioterapeuter i primärvården. Utbildning för allmänläkare och ST-läkare i primärvården om omhändertagande av patienter med långvariga symptom efter Covid-19 är även inspelad och finns att tillgå på APC:s hemsida.

Utöver arbete att utarbeta riktlinjer för spirometrier (tillsammans med vårdhygien) under pandemin, bedrivs nu arbetet med Covid-19 och postcovid i APC:s nätverksgrupp för Covid-19. APC deltar löpande i nätverk och möten med andra myndigheter och organisationer i frågan postcovid, bland annat rörande uppdateringar av 1177, nationella plattformen för fysioterapeuter samt Socialstyrelsens uppdrag som referensperson gällande postcovid.

Kunskapsstödet på Viss.nu om postcovid, <https://viss.nu/kunskapsstod/vardprogram/covid-19---langvariga-symtom> revideras löpande utifrån det senaste kunskapsläget och de nationella riktlinjerna från Socialstyrelsen. Programmet ligger till grund för fortbildningsinsatserna på APC. Dessutom genomför Svensk förening för allmänmedicin (SFAM), regelbundna nationella lunchwebbinarier med föreläsningar samt kollegialt kunskapsutbyte om Covid-19. Ett par webinarier har handlat om postcovid, både patientfalldragningar samt ur ett rehabiliteringsperspektiv.

3. Ser förvaltningen över möjligheten att införa specialiserade mottagningar eller ge ett särskilt uppdrag till akademiskt primärvårdscentrum?

APC har en viktig roll i att främja kunskapsspridning. De har sedan tidigare avtal med regionen att sprida kunskap om Covid-19 inklusive postcovid och arbete med detta pågår kontinuerligt.

I en enkät utskickad till elva regionala programområden (RPO) har tio svarat att vård och rehabilitering bör fortsätta utföras i ordinära vårdstrukturer och flöden. Det framkommer i svaren att man anser att de mest komplexa fallen bör vårdas på specialistnivå, samtidigt som primärvårdens viktiga roll betonas. I Socialstyrelsens senaste publicerade dokument "beslutsstöd postcovid- kvarstående eller sena symptom efter

Covid-19” beskriver Socialstyrelsens att de flesta kan få god vård i primärvården, men vissa patienter behöver specialiserad vård.

Att använda befintligt vårdutbud och flöden underlättar för vårdgivare som inte behöver skapa särskilda rutiner och processer för patienter vårdade för Covid-19 vilket minskar risk för att någon faller mellan stolarna.

Förvaltningens bedömning är därför att vården bör ges i ordinarie strukturer inom samtliga vårdnivåer. För de allra flesta patienter är primärvården med husläkarmottagningen som navet den bäst lämpade vårdnivån. Husläkarmottagningarna bör arbeta i multiprofessionella team (läkare, sjuksköterskor, psykologer, kuratorer m.fl.) tillsammans och i nära samverkan med primärvårdsrehabilitering (fysioterapeuter, arbetsterapeuter m. fl.). Detta arbetssätt gynnar både patienter med långvariga symptom efter Covid-19 och flera andra patientgrupper. Förutom att ordinarie husläkarmottagningar har en struktur med etablerade kontaktvägar till andra vårdgivare och andra samhällsaktörer så har de också en geografisk spridning i länet.

4. Kommer primärvården tilldelas ytterligare resurser för att hantera långvariga symptom efter Covid-19 eller ska det hanteras inom rådande budgetram?

Det finns i dagsläget inte några beslut om extra resurser för vård och rehabilitering vid långvariga symptom inom primärvården. Förvaltningen kommer löpande att följa hur vårdbehovet utvecklas och om det finns behov av förändringar i uppdrag eller ersättningen.

Enligt Socialstyrelsen rekommenderas ett multiprofessionellt och teambaserat omhändertagande till patienter med postcovid. Socialstyrelsen och flera regionala programområden framför att majoriteten av patienter med postcovid bör få sin rehabilitering i primärvården. Vidare lyfter flera regionala programområden behov att stärka samverkan och säkra möjlighet till multiprofessionellt teamarbete i primärvården för att ge evidensbaserad rehabilitering till patienter med postcovid.

Ett förslag till beslut lämnades därför in till avtalsutskottet med syfte att förbättra förutsättningen för rehabilitering till patienter med postcovid i primärvården. Avtalsutskottet beslutade i maj att ge vårdval primärvårdsrehabilitering utökade möjligheter till multiprofessionellt teamarbete. Detta för att stärka rehabiliteringen för patienter som har sammansatta och långvariga behov av rehabilitering, däribland de som drabbats av postcovid. Beslutet innebär att två nya besökstyper:

"teambesök på egen mottagning" och "konferens om patient" införs tillfälligt under sju månader, från och med den 1 juni till årets slut 2021.

Samtidigt får regionens husläkarmottagningar ersättning för Teambesök (konferens med patient) som utförs via video, för att stimulera till multiprofessionellt omhändertagande. Vid teambesöken på video ska legitimerad vårdpersonal vid vårdcentralen delta, liksom patienten och andra, externa vårdgivare, tex primärvårdsrehabilitering. Ersättningen gäller från 1 juni 2021 tillsvidare.

De två nya besökstyperna inom primärvårdsrehabilitering, liksom ersättningen till husläkarmottagningarna för videomöten, underlättar samverkan mellan vårdgivare och stärker förutsättningarna för teamarbete runt enskilda patienter vid rehabilitering inom primärvården. Detta gynnar de patienter som diagnosticeras med postcovid och som ska omhändertas i primärvården enligt gällande vårdprogram.

Därutöver planeras utbyggnad av konsultationsstöd till primärvården på Karolinska Universitetssjukhuset gällande barn och vuxna med postcovid som ett led i att stärka primärvården.

Överväganden

Utifrån rådande kunskap bedömer förvaltningen att använda det befintliga vårdutbudet och flöden gynnar patienter bäst och underlättar för vårdgivare som inte behöver skapa särskilda rutiner och processer för patienter vårdade för Covid-19.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen fortsätter att utföra noggranna analyser av vård och rehabiliteringsbehov samt följa kunskapsläget för att bedöma behov av justeringar eller åtgärder som kan behöva vidtas för att säkra god vård och rehabilitering i hälso- och sjukvården.

Johan Bratt
Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-27

HSN 2021-0620

Godkänd av Johan Bratt, 2021-05-27

Skrivelse om vård och rehabilitering av långtidssjuka i Covid-19

Omkring 5 000 personer i länet lider i sviterna efter att ha drabbats av covid-19. På Karolinska universitetssjukhuset i Solna finns sedan i maj en multidisciplinär mottagning som riktar sig till denna patientgrupp. Trots det stora, och ökande, behovet av såväl vård som kunskap och forskning riskerar denna verksamhet nu att stängas och flyttas till lokaler i Huddinge.

Tyresö Husläkarmottagning - det enda initiativet för långtidssjuka på primärvårdsnivå – har tvingats sin satsning på långtidscovid, eftersom inte heller de har fått ett officiellt uppdrag eller finansiering från regionen.

Vi socialdemokrater är oroade över att en kritisk verksamhet ska stängas och flyttas mitt under en pågående pandemi där behovet av vård och forskning är oerhört stort. Goda exempel ska spridas och utvecklas, inte läggas ned.

Socialdemokraterna ser en stor risk i att kunskap och kompetens inom långtidscovid går förlorad i och med förändringarna. Att hanteringen av långtidscovid går bakåt i Stockholm är heller inte bara ett problem för invånarna i vår region, utan det är även ett steg tillbaka nationellt. Detta eftersom Stockholm, och då främst Karolinska, har utgjort det nationella kunskapsnavet för långtidscovid och har bidragit med sin kunskap i inrättandet av liknande initiativ i andra regioner.

Vi är mycket oroade över möjligheterna för en redan ansträngd primärvård att hantera långtidscovid och rehabilitering utöver ordinarie uppdrag samt en vårdskuld under uppbyggnad. En möjlighet att införa specialistmottagningar eller ta hjälp av akademiskt primärvårdscenter för kunskapsspridning bör därför ses över.

Med anledning av detta vill **Socialdemokraterna** fråga

- Hur ser hälso- och sjukvårdsförvaltningen på förflyttningen av mottagningen för långtidscovid under rådande pandemi och vilken påverkan har förvaltningen haft på förändringen?

SKRIVELSE

- Hur ser arbetet med kunskapsspridning och kompetensutveckling inom primärvården gällande långtidscovid ut?
- Ser förvaltningen över möjligheten att införa specialiserade mottagningar eller ge ett särskilt uppdrag till akademiskt primärvårdscentrum?
- Kommer primärvården tilldelas ytterligare resurser för att hantera långtidscovid eller ska det hanteras inom rådande budgetram?

Talla Alkurdi (S) m.fl-